

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2025-08-05
Besvaras senast
2025-09-04

Till justitieminister Gunnar Strömmer (M)

2024/25:733 Modernisering av lagen om ställföreträdare

I dagens Sverige finns det närmare 128 000 personer med ställföreträdare – människor som på grund av sjukdom, funktionsnedsättning eller ålder är i behov av stöd i vardagen. Det kan handla om att få hjälp med att betala räkningar eller ha kontakt med myndigheter. Behoven kan vara omfattande, och de ställföreträdare som engagerar sig gör en ovärderlig insats för att skydda några av samhällets mest utsatta.

Men de gör det i motvind. Dagens system är otillräckligt, rättsosäkert och föråldrat. Lagstiftningen är över hundra år gammal och bygger på förutsättningar som inte längre finns.

Trots att en omfattande utredning presenterades redan 2021 har regeringen fortfarande inte agerat.

Att vi i dag har ett ställföreträdarskapssystem som brister i rättssäkerhet och kvalitet drabbar de människor som behöver skydd allra mest. Det är också ett system som ger för stort utrymme för oseriösa aktörer. Vi har sett exempel på hur ställföreträdare utnyttjat sina huvudmän och stulit pengar. Det krävs alltså omedelbara åtgärder, till exempel genom att införa ett nationellt register för att skydda både huvudmän och seriösa ställföreträdare. Det skulle göra det enklare att kontrollera behörighet och lämplighet och försvåra missbruk och kriminalitet att få fäste i systemet.

En utredning togs fram av den tidigare, S-ledda regeringen. Förslagen i Ställföreträdarutredningen är väl förankrade och remissbehandlade och ligger på justitieministerns bord. De stärker både huvudmannens ställning och ger bättre förutsättningar för ställföreträdare att utföra sitt uppdrag. De bidrar också till att öka rättssäkerheten och underlätta digitalisering på ett inkluderande sätt, i linje med tillgänglighetsdirektivet och FN:s funktionsrättskonvention. De har alltså utretts, bearbetats och remissbehandlats. Varför ligger de fortfarande kvar på Justitiedepartementets bord utan att något händer?

Mot bakgrund av ovanstående vill jag ställa följande frågor till justitieminister Gunnar Strömmer:

1. Vad händer med Ställföreträdarutredningen? Kommer en proposition att läggas fram till riksdagen, och i så fall när?
2. Avser ministern att vidta några vidare åtgärder för att stärka förutsättningarna för ställföreträderskapet?

.....
Eva Lindh (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Anna Aspegren